

Списание
за екология
и горско
стопанство

Излиза от 1899 г.

ГОРА

2⁰⁰ лв.

9/2008

Абонаментът 2009

STIHL®

www.stihl.bg

9 770861 757009

www.gorabg-magazine.info

Новото поколение моторни триони на STIHL в лекия клас е вече тук!

С новоразработения си задвижващ механизъм, двигателя 2-MIX на STIHL, и висококачествено оборудване като професионална антивибрационна система, странично

опъване на веригата и гр. моторните триони STIHL MS 181 и MS 211 са перфектните инструменти за всеки, който се нуждае от мощен, икономичен и отделящ минимално

количество отпадни газове бензинов трион с ниско ниво на вибрациите и комфортно управление. Идеални за работа с дървесина у дома, на двора и в градината.

Законност и доверие?

Горското ведомство отново има нов Устройствен правилник, приет с Постановление 236 на МС от 25.09.08 г.

Държавната агенция по горите остава юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София, но адресът не се уточнява. В приетия през пролетта променен Закон за горите бе отбелязано, че на ведомството ще се върне сградата на „Антим I“ 17, но впоследствие се оказа, че е немислимо, защото било...противоконституционно. А когато през 2000 г. сградата бе отнета всичко си бе законно.

Председателят на агенцията, според Правилника, е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити. Второстепенни са Националният фонд „Българска гора“ с численост 27 специалисти, 16-те регионални дирекции по горите, наброяващи 1950, и специализираните териториални звена с обща численост 300, в които са 11-те природни парка, семеконтролните, лесозащитните, опитните станции, тополовото стопанство, ловната научноизследователска станция и сп. „Гора“.

Агенцията остава със своите специализирани функции за разработване и осъществяване на държавна политика в областта на горското и ловното стопанство, като орган на Министерския съвет. Според Правилника при осъществяване на своята дейност администрацията се ръководи от принципите на законност (и няма нищо незаконно, ако иска собствената си сграда), откритост, достъпност, отговорност (горите винаги са поемали най-голямата отговорност за природата и земята на България) и координация в рамките на своята компетентност. Но дали към тази компетентност ответните страни ще продължават да се отнасят с недоверие, граничещо понякога с игнориране?

В броя

- 2 Гората е една и нейното бъдеще е важно за всички - национално съвещание за общинските гори
- 6 Пети национален събор на приятелите на Русия
- 9 Перлата под Мургащ е била и ще бъде образец на ловното стопанство
- 11 ДЛС „Витиня“ - пример за градивни традиции
- 12 Отново пожари - Бедствието в Рила
- 14 Абонамент 2009
- 16 Откриване на учебната година в Лесотехническия университет
- 17 Ще работим в партньорство
- 18 Обогатени от природата - изложби
- 19 Какво ново при „Хускварна“
- 20 С четка и бои в обятията на Поломието
- 24 Акад. Александър Александров на 70 години
- 25 Проф. Евгени Димитров на 75 години
- 26 Филм на „Зелени Балкани“
- 27 Фотоконкурс „Старейшините“

На корицата
Снимка Йордан ДАМЯНОВ

Главен редактор:
инж. БОРИС ГОСПОДИНОВ
boris@dag.bg

Редактори:
ЕКАТЕРИНА ПОПОВА
eiporova@abv.bg
(водеж на броя)

СВЕТЛАНА БЪНЗАРОВА
light@dag.bg

Литературен
и рекламен сътрудник:
ЮЛИЯ СЪБЧЕВА
yulia_sabcheva@abv.bg

Технически редактор:
ТЕМЕНУЖКА МАРКОВА
nushkamarkova@abv.bg

Фоторепортер:
ЙОРДАН ДАМЯНОВ

Графичен дизайн:
ГЕОРГИ-МОМЧИЛ ПОПОВ

София 1303, ул. „Антим I“ №17,
тел.: 988-86-42; 989-55-40/Б. 212; 213;
тел./факс: 988-04-15.
<http://www.gorabg-magazine.info>
E-mail: gora@dag.bg

BIC TTBBBG22
IBAN BG39 TTBB 9400 3121 0404 50
СЖ „Експресбанк“ АД, клон София.
Печатни коли 4. Формат 1/8 от 60/90.

Броят е погнупан за печат на
14.10.2008 г.

Индекс 20346.

Годишен абонамент - 20.00 лева.

Отделен брой - 2.00 лева.

Отпечатано - „Фатум“ ООД

CONTENTS

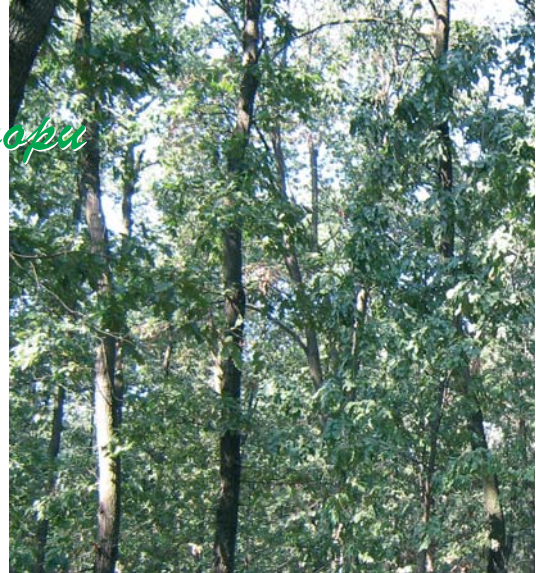
- 2 The Forest is only one and its future is important for all of us
- 6 The Fifth National meeting of Russia's friends
- 9 The pearl under Murgash had been and will be a model for „Vitinia“ hunting game management
- 11 State hunting game management unit - an example for best traditions
- 12 Wildfires again - The disaster in Rila mountain
- 14 Subscription for year 2009
- 16 The educational year in the University of forestry opens up
- 17 We shall work in partnership
- 18 Enriched by Nature - exhibitions
- 19 New products from „Husqvarna“
- 20 With brushes and paints in „Polomieto“ nature reserve
- 24 Acad. Alexander Alexandrov 70 years old
- 25 Prof. Evgeni Dimitrov 75 years old
- 26 A film production of „Green Balkans“
- 27 Photo competition „The elders“

Подробна информация за дейността на Държавната агенция по горите може да намерите на Интернет адрес www.dag.bg

Национално съвещание за общинските гори

Общините - собственици на гори в България, вече имат своя асоциация. Основаха я на 25 септември в Самоков. Те нарекоха „генерална репетиция“ за създаването ѝ Националното съвещание „Модел за управление и стопанисване на общинските гори“ на 11 и 12 септември във Ветово, Русенска област.

На съвещанието бяха представени 35 общини - собственици на гори с площ над 1000 ха, а това означава - на близо 200 000 ха общински гори. Общата им площ в България е 500 000 ха, а населението на общините - собственици на гори, е близо 780 000 жители.

Гората е една и нейното

Необходимият диалог

Темата за общинските гори отдавна е деликатна. Спорни точки при възстановяването на горската собственост на общините, моменти от горската история, свързани със злоупотребата на общински гори за целите на изборната политика, и други подобни нелицеприятни факти наливат вода във мелницата на тези, които таят съмнения доколко общинските управи имат чисти и почтени намерения към гората.

Но фактът, че общинските гори в България са вече 500 000 хектара - 13 % от общата горска площ, а промените в законодателството им отреждат подобаващо място в структурата на горския сектор, е истина, с която всички трябва да се съобразяват. В държавната структура вече има отдел „Недържавни гори“, натоварен с отговорността за тях. Пътят за развитието на общинските гори е изпълнен с очаквания, но все още и с много проблематични точки. Какъв да е „моделът“ - горскотърговско дружество, регистрирано по Търговския закон, общинско предприятие, регистрирано по Закона за общинската собственост, отдел или дирекция в общинската администрация? Каквото и да е моделът, задължително е професионалното, устойчиво и многофункционално управление на горите - по този въпрос две мнения няма. Срещите и дискусиите между собствениците на общинските гори, професионалистите, които ги управляват, и специалистите от държав-

Работен момент от съвещанието - на терен из горите на „Ветовска гора“ ЕООД

ната структура, отговорна за тях, бяха необходим и полезен разговор за бъдещето на гората. Всички показаха, че са еднакво загрижени за устойчивото развитие и доброто бъдеще на българската гора и търсят диалога помежду си. Какви са изискванията и аргументите на държавната структура, какви са проблемите, които общините смятат за важни - това бяха отправните точки, чието изясняване е в посока към крайната цел - сътрудничеството.

Тримата ръководители (отляво надясно) директорът на ОП „Разградлес“ - инж. Свилен Йорданов, управителят на „Кубратска гора“ ООД - инж. Хасан Хасанов, и на „Ветовска гора“ ЕООД - инж. Иван Гройчев, са единомышленници, че с начина, по който работят, ще бъдат положителен пример и когато е необходимо - коректив за работата на всички общински гори

Мястото на срещата - гората на добрите практики

Не бе случаен изборът за място на срещата - именно там, където са добрите примери - общинските гори на Ветово, гр. Кубрат и Разград, които в същото време представиха и възможните различни модели. От страна на Държавната агенция по горите - съорганизатор на събитието, в срещата участваха началникът на отдел „Недържавни гори“ в ДАГ - д-р инж. Ценко Ценов, инж. Татяна Андреева - главен експерт в същия отдел, д-р инж. Любчо Тричков - и.д. директор на Дирекция „Наука, образование и международна дейност“. Участва и председателят на Националното сдружение на собствениците на недържавни гори - инж. Анелия Почеканска.

Заинтересованост към управлението на горите засвидетелстваха администраци-

ите на трите общини - на домакините от Ветово - кметът д-р Райхан Хабил, на Разград - Ремзи Юсеинов, и зам.-кметът на гр. Кубрат - инж. Любомир Цонев. Горите на Община Ветово бяха представени от управителя на „Ветовска гора“ ЕООД - инж. Иван Гройчев, на Община гр.

Кубрат - от управителя на „Кубратска гора“ ООД - инж. Хасан Хасанов, и на Община Разград - от директора на ОП „Разградлес“ - инж. Свилен Йорданов.

Презентациите на професионалистите, пряко ангажирани с управлението на общинските гори, очертаха тяхното състояние и перспективи във всяка от трите общини, а на втория ден от съвещанието - при посещението на обекти на терена, примерите за добрите практики бяха обогатени.

Особено необходима и полезна информация за възможностите, които дават еврофондовете за развитие на общинските гори, съдържаше презентацията на доц. Иван Палигоров от ЛТУ - „Европейски мерки за подпомагане на селските райони“, а предложения за нови подходи в стопанисването на горите при посещенията на обектите дадоха д-р инж. Мартин Борисов от Германско-българския проект „Родопи“ и д-р инж. Ценко Ценов.

бъдеще е важно за всички

Пресконференцията „Бъдещето на общинските гори в България“ се проведе в Националния пресклуб „София прес“ на 18 септември 2008 година. Присъстваха (на снимката: отдясно - наляво) директорът на Общинско лесничество „Чавдар“ - инж. Тихомир Томанов, кметовете на общини: на Чавдар - Пенчо Геров, на Ихтиман - Маргарита Петкова, и на Ветово - д-р Райхан Хабил, и управителят на „Ветовска гора“ ЕООД - инж. Иван Гройчев. Чрез медиите те информираха обществеността за решението да бъде създадена асоциация на общините собственици на гори в България. Това е продължение на приетата от общините на националното съвещание във Ветово **Резолюция**, в която се констатира, че промените в Закона за горите не решават цялостно проблемите на общинските гори. Според общините в закона не са намерили място въпросите за статута на структурите, управляващи общинските гори, и за равнопоставеността на общинската собственост. Контролни функции на държавата остават в държавните горски стопанства, които са в същото време и търговски субекти. Сегашната уредба на контролните функции е предпоставка за конфликт на интереси и в тази посока трябва да се търси промяна. Необходимо е пълно разделяне

на контролните от стопанските функции, изравняване на статута на специалистите от общинските горски структури с този на работещите в ДГС и ДЛС. Разрешаването на тези проблеми е необходимо за правилното управление на горите общинска собственост.

„Държавните гори“ за недържавните гори

Д-р инж. Ценко Ценов - началник на отдел „Недържавни гори“ в ДАГ, представи темата „Законови изисквания при управление на недържавните гори“.

Той подчерта, че тенденцията към увеличаване на броя собственици на гори и разширяването на видовете собственост в страните от Източна и Централна Европа изисква адекватни решения. Отчита се фактът, че стопанисването на горите има значителен потенциал да подпомогне социалното положение особено в селските райони. В същото време тези страни изпитват трудности по отношение на устойчивото стопанисване на горите, породени от закононата и политическа рамка. За да бъдат преодоляни, са създадени национални горски програми или стратегии, които предвиждат местните власти (общините) и частните собственици да изградят структури за управление на горите в съответствие със законовите изисквания. За собствениците на гори е необходимо да се създадат фондове за залесяване и възобновяване и да

се предвидят субсидии и финансови помощи, да се разделят дейностите по управление, контрол, мониторинг и политика, за да се разграничат различните интереси. Важен елемент е горското планиране, приспособено към особеностите на недържавните гори. Подкрепя се уедряването на горската собственост.

Държавата и частните собственици имат сходни интереси, но са мотивирани по различен начин при управлението на недържавните гори. За тяхното сътрудничество е важно отстраняването на различията между държавната администрация и асоциациите чрез познаване на особеностите и нуждите на дребните горовладелци и подобряването на капацитета и способността им да изпълняват изискванията. Асоциациите на собствениците на гори са важни партньори.

При добра политика и добра практика от страна на всички заинтересовани е възможно да се постигне устойчиво развитие (многофункционално, природоустойчиво

стопанисване) на недържавните гори. Но е задължително прилагането на мерки за подпомагане.

С поправките в Закона за горите и у нас бяха създадени възможности за нов начин на извършване на дейностите в недържавните гори чрез по широки пълномощия на собствениците, намаляване на прекия контрол върху дейностите в недържавните гори за сметка на увеличаване на правата и отговорностите на собствениците на гори и лесовъдите на частна практика, административният контрол бе изнесен на регионално и централно ниво на горската администрация.

Във връзка със законовите основания за ползване на дървесина промените в Закона за горите въвеждат съответни права и отговорности на собствениците на общински гори. Ползването на дървесина от горите се извършва съгласно лесоустойствените проекти, планове и програми. Необходимо условие е имотите да са регистрирани в ДГС (ДЛС) и да имат трай-

но отбелязани граници на терена. Законният ред за провеждане на сеч в общинските гори предвижда представяне и утвърждаване на годишен план за сечта от регионалните дирекции по горите, маркиране на насажденията за сеч от регистриран лесовъд (служител по горите). Ползването на дървесина от горите се извършва след решение на общинския съвет за всеки един имот (насаждение) и издадено позволително за сеч от директора на ДГС (ДЛС).

Редът за осъществяване на ползването на дървесина изисква издаване и получаване на позволително за сеч и извоз до временен склад на дървени материали от горите; измерване и кубирание на добитите дървени материали и маркирането им преди експедиране; транспортиране на дървесината от временен склад; вписване на добитите в книгата за ползване в общинските гори; освидетелстване на сечищата. Предвидените за нарушенията санкции са съобразени с промените на предвидения в закона ред за осъществяване на ползването.

Дейността на държавната горска администрация в недържавните гори след промените в Закона за горите е в процес на развитие, което е предпоставка, че тя може да се трансформира, за да отговори по-добре на нуждите на собственици-

Участници в съвещанието

те на гори.

Създаденият в държавната администрация отдел „Недържавни гори“ действа и се изграждат необходимите структури за работа с частните горовладелци. Това е свързано и с промяна във функциите на различните нива и с прехвърляне на част от досегашните задължения и отговорности към лесовъдите на частна практика и собствениците на недържавни гори и лимитиране на ограниченията при ползване в горите. Държавната горска администрация подкрепя основаването на представителни струк-

тури на частните собственици чрез консултиране, изграждане на капацитет и законова рамка.

Необходимо е да бъдат отстранени проблемните места в дейността на горската администрация - все още недостатъчно ясно и точно разграничени и регламентирани в нормативната уредба функции и дейности в горите, контролна дейност, съответстваща на новите реалности, недостатъчно персонал, слаба комуникация със собствениците, незадоволително качество на обслужването.

„Ветовска гора“ ЕООД

Представено от управителя инж. Иван Гройчев

„Ветовска гора“ ЕООД е горско търговско дружество, в което капиталът е собственост на Община Ветово. Разположено е върху 4594 ха гори и земи от горския фонд, които се намират в 7 населени места с 18 045 жители в РДГ - Русе, на територията на ДЛС „Сеслав“ - гр. Кубрат и ДЛС „Дунав“ - Русе. Преобладават широколистните гори - 4514 ха, а иглолистните култури са 80 хектара.

Основните дървесни видове са цер, сребролистна липа, ясен, бялгун, акация и габър и черен бор, общият запас по ЛУП е 675 000 м³. Средният запас на ха е 150 м³. Средният годишен прираст на ха е 3.45 м³. Общият среден годишен прираст е 15 525 м³. Средното годишно ползване по ЛУП е 14 500 м³, като 76 % (11 000 м³) е от възобновителни сечи, и 3500 м³ от отгледни сечи.

През 2007 г. са залесени 65 декара. Отгледани са култури на площ 350 декара. Извършено е осветление под склопа и след окончателна фаза върху 550 декара. Направени са 1000 л.м. противопожарни минерализовани ивици. Назначени са 4 пожаронаблюдатели. Маркираният ЛФ за 2008 г. е 10 270 м³. Финансирани са дейности по ЛКМ за 66 233 лв., отнесени към общата площ - средно 14.41 лв./ха.

През 2007 г. Дружеството защитава проект пред Дирекция „Бюро по труда“ за осигуряване на заетост на 40 безработни за срок от 6 месеца на обща стойност 58 450 лева. През 2008 г. по програмата работят 44 безработни за срок от 8 месеца, като стойността на проекта е общо 108 445 лева. Механизираните работи по ЛКМ се извършват от фирми.

Средногодишното ползване по ЛУП през 2007 г. е 14 500 м³ стояща маса. Приходите от дървесина - общо 537 000 лв. (445 000 лв. през 2006 г.). Средната продажна цена от временен склад е 39.10 лв./м³. (37.29 лв./м³ през 2006 г.). Ползването на дървесина е 102 % спрямо предвиденото по ЛУП (89 % през 2006 г.).

Залесяване по програма САПАРД в общински земи в землището на Ветово на площ 152.6 дка. Общата залесена площ с акация по програма САПАРД през пролетта на 2008 г. е 506 декара

Преведените на Общината тарифни такси са на стойност 188 064 лв. (168 503 лв. през 2006 година).

Приходите са се увеличили през 2007 г. в сравнение с 2006 г. от 471 000 на 664 000 лв., а разходите от 373 000 на 618 000 лева. Придобити са дълготрайни материални активи за 23 000 лева. Собственият капитал заема 73.99 % от активите на Дружеството (през 2006 г. - 64.90 %). Закупени със собствени средства са три автомобила Лада - Нива, един УАЗ и една Дачия Логан, необходими за осъществяването на възложените от Общината дейности. В дружеството работят 14 души, от които 7 лесовъди. Средната брутна работна заплата е 465 лева.

През 2008 г. са попълнени култури на площ 20 дка, отгледани са 180 дка култури. Отглеждани са културите, залесени по програма САПАРД, на площ 506 дка. Извършено е осветление под склопа и след окончателна фаза върху 520 дка, в т.ч. с храсторез върху 300 дка, маркираният лесосечен фонд за 2009 г. е 8500 м³ стояща маса. За 2008 г. са предвидени разходи по ЛКМ в размер на 82 400 лева.

Общинско предприятие „Разградлес“

Представено от директора инж. Свilen Йорданов

Община Разград разполага с 14 000 ха гори и земи от горския фонд, от които 13 000 ха - на територията на ДГС - Разград, и 1000 ха - на територията на ДЛС „Сеслав“. Административно попада в 3 общини и в землищата на 30 населени места.

През май 2006 г. Общинският съвет на Разград приема решение за създаване на Общинско предприятие „Разградлес“ по Закона за общинската собственост. При образуването на предприятието през 2006 г. то извършва самостоятелно само сечта на дървесината за местното население - близо 30 % от дейността. През този период поради липса на собствен капацитет по-голямата част от ползването се възлага на подизпълнители, след което по реда на ЗГ и ППЗГ се извършва и продажбата на дървесина от временен склад.

За по-малко от две години и само за сметка на приходите от общинския горски фонд предприятието успява да реинвестира за горскостопански дейности и специализирана горска техника 1 200 000 лева.

В ОП „Разградлес“ работят 37 служители, от които 19 с лесовъдско образование, и за изпълнение на мероприятията се ползват повече от 150 работници. Закупена е специализирана техника: 8 камиона за транспорт на дървесина, 2 крана, трактор за извличане на дървесина, 1 булдозер за почвоподготовка и ремонт на пътища, 6 високопроходими автомобили, 7 мотоциклета. Изградена

ОП „Разградлес“ снабдява с дърва за огрев местното население в 22 населени места от общината. През тази есен влиза в действие и електронната везна.

е складова база, включваща административнобитова сграда, електронна везна, оборудване за преработка на дървесина и други специализирани машини. От 2008 г. ОП „Разградлес“ организира горскостопанските дейности напълно самостоятелно със собствени бригади за сеч и извоз до временен склад. За лесокултурните мероприятия се ползват 26 работници, които извършват дейностите по залесяване, почвоподготовка, отглеждане и осветления. Средногодишно се залесява на площ от 500 дка. Сечта и извозът до временен склад се извършват самостоятелно от предприятието (лесосечния фонд за 2008 г. е 45 000 м³). Дървесината се реализира към едри ползватели, местни фирми и местно население, като 33 % от обема е за местното население, а 67 % се търгуват за промишлеността.

Приходите за 2007 г. са общо 1 928 131 лева. Приходната част на бюджета за 2008 г. предвижда - 2 180 735 лв., като се очаква изпълнение от около 200 000 лева.

Изпълнен е планът за закупуването на специализирана горска техника за стопанисване, контрол и охрана; безвъзмездно в размер на 3000 м³ са осигурени с дърва за огрев общински структури, пенсионерски клубове, училища,

детски градини, читалища, ветерани от войните и други социални групи. Сред предвидените за реализация проекти са: изграждане на ремонтна работилница за обслужване на машинния парк на предприятието и неговото дооборудване; участие в европейски проекти за залесяване, за изграждане и оптимизиране на горски пътища и други горскостопански дейности.

„Кубратска гора“ ЕООД

Представено от управителя инж. Хасан Хасанов

Горите и земите от горски фонд на Община гр. Кубрат са 9934.7 ха. Горският фонд е на територията на 2 общини: в Община гр. Кубрат - 8651.4 ха, а в съседната - Завет, 1283.3 ха. Първото възстановяване на гори на Община Кубрат датира от 2000 година. До 2004 г. горите се стопанисват от тогавашното ДЛ - гр. Кубрат. Цялата площ е на територията на ДЛС - „Сеслав“.

През март 2004 г. с решение на Общинския съвет на гр. Кубрат се учредява Еднолично дружество с ограничена отговорност със 100 % общинско участие - „Кубратска гора“, което разполага с 5000 лв. внесен капитал и една предоставена за офис стара, нефункционална сграда. Първите количества добита дървесина и първите продажби са през август същата година. Работите се извършват изцяло с наети подизпълнители. Резултатът е - висока себестойност на добитата дървесина, неконкурентоспособност на пазара.

Реконструирана и разширена е сградата на управлението (на снимката). За изпълнение на инвестиционната програма са вложени общо 549 000 лева. Използвани са преференциите по ЗКПО за претстъпване на данъка на търговските дружества, занимаващи се с производствена дейност в общини с безработица, по-висока с над

50 % от средната за страната. За да осъществи инвестиционната програма и да осигури възможност за развитието на дружеството, Общинският съвет предоставя цялата сума за периода на „Кубратска гора“ ЕООД.

За финансовата 2007 г. на Общината, съгласно решение на ОС, е изплатен дивидент 10 % от печалбата. Постоянните служители на дружеството са 25, като политиката е за привличане на най-добрите специалисти от региона. Община гр. Кубрат е една от първите в страната с изготвен собствен лесоустройствен проект за притежаваните гори и земи от горския фонд.

Ръчният труд по ЛКМ се извършва изцяло от работници, назначени по трудов договор. От 2006 г. се сключват всяка година и договори по програма „От социални помощи към заетост“. Механизираните работи по ЛКМ се извършват чрез подизпълнители, разполагащи с необходимата техника.

Дружеството има собствени бригади за осъществяване на сечта и извоза на дървесината. Работи и с подизпълнители за сеч и извоз до временен склад. Тарифните такси се начисляват месечно и се превеждат в приход на общинския бюджет до 15-то число на следващия месец.

Продажбата на дървесина се извършва от „Кубратска гора“ ЕООД по утвърден ценоразпис за минимални продажни цени. Основна част от твърдата дървесина (цер, ясен, акация) се купува от местното население за отопление на преференциални цени. Вследствие на това нарушенията от незаконна сеч в горите значително са намалели. Основна част от меката дървесината (липа, топола) се продава на местни дървопреработвателни цехове, а малка част - на „Кроношпан“ - Бургас.

От 2004 г. досега, при управлението на горите от „Кубратска гора“ ЕООД, общината е реализирала чист приход (след приспадане на разходите за управление и ЛКМ) в размер на 723 796 лв. и притежава активи в дружеството на стойност 549 000 лева.

Екатерина ПОПОВА
Снимки автора

Пети национален събор на приятелите на Русия

Сутринта на 13 септември на язовир „Копринка“ край Казанлък настрояването бе празнично. Повече от час преди обявеното начало на събора на приятелите на Русия хората прииждаха от всички посоки, някои се оглеждаха за места поблизо до сцената, други нетърпеливо размахваха табели, на които беше изписан районът, в който са работили, за да намерят свои колеги и приятели от миналото, някои развяваха ентусиазирано знамена и флагчета.

Повече от 5 хиляди души се събраха на Петия национален събор на приятелите на Русия, организиран от Национално движение „Русофили“, Държав-

▲ Руският посланик Юрий Исаков приветства присъстващите

ната агенция по горите и Община Казанлък, под патронажа на президента Георги Първанов. Съборът бе посветен на 130-годишнината от Руско-турската освободителна война, 40-годишнината от началото на съвместния дърводобив на територията на Република Коми, като бе отбелязана и Година на Русия в България.

Поради рязко повишаването на потреблението на дървесина през 60-те години на миналия век в България горите са подложени на усилена експлоатация, превишаваща неколкостранно техните възможности, което би довело до екологична катастрофа. Това ста-

ва причина за подписването през 1967 г. на Спогодба за дърводобив на територията на Коми АССР, стартирала на 08.02.1968 година. Съветската страна осигурява лесосечния фонд и всички материални ресурси за строителството и дърводобива, както и вагони за транспорт на дървесината за двете страни, а България осъществява строителството, дърводобива и комунално-битовото обслужване със своя работна сила. Получената дървесина се разпределя между двете страни съобразно техните разходи. За

27 години са доставени 21.779 млн. м³ дървени материали, което довежда до нормализиране на сечта от нашите гори още в началото на 70-те години. Официално Спогодбата е прекратена през 1994 година.

На хилядите българи, взели участие в дърводобива в Коми, е посветена и книгата на дългогодишния ръководител на предприятието в Коми

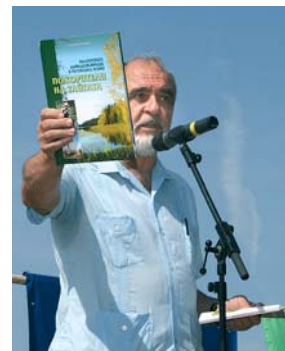
инж. Александър Арсов „Българските дърводобивници в Република Коми - покорители на тайгата“.

Книгата бе представена на събора от отговорния редактор инж. Борис Господинов, който отбеляза: „Историята на българския дърводобив в Коми е само една малка частичка от нашата горска история, която през 2009 г. ще отбележи своята 130-годишнина. Но тази частичка е изключително значима, защото чрез нея бе спасена българската гора. Защото тя доказва, че българските лесовъди и строители могат да бъдат пример за героизъм в мирно време, изграждайки върху блатиста земя градове, предприятия, инфраструктура. Дори нещо повече - тя създаде школа в нашата лесовъдска практика - Комската. Школа, към която уважението винаги е било безкрайно голямо.“

Авторът се обърна към присъстващите, като ги увери, че те са причината за написването на книгата: „Сто и тридесет хиляди души взе-

▲ Инж. Александър Арсов с удоволствие раздаваше автографи на своите читатели

► Поетът Лозан Такев показва книгата „Покорители на тайгата“ по време на нейното представяне

ха участие в гърводобива и доставиха на страната 22 млн. м³ ценна иглолистна гървесина. Работници от строителството, гърводобива, търговията, общественото хранене, здравеопазването и всички други дейности ръка за ръка съдействаха за общото дело да се представят достойно в Коми и да спасят българските гори. Това бе основният повод да се заема да напиша тази книга“ - завърши инж. Арсов.

Петият национален събор на приятелите на Русия уважиха извънредният и пълномощен посланик на Руската федерация в Република България Юрий Исаков, председателят на ДАГ доц. Стефан Юруков, зам.-председателят на Съюза на приятелите на България в Русия вицеадмирал Кир Лемзенко, почетният консул на Руската федерация за Пловдивски, Старозагорски, Кърджалийски, Смолянски и Пазарджишки окръг Георги Гергов, кметът на Казанлък Стефан Дамянов, председателят на Национално движение „Русофили“ Енчо Москов и други.

Президентът Георги Първанов бе изпратил поздравителен адрес, в който изразяваше убеденост, че славянският дух и историческите братски корени ще допринесат за още по-голямо развитие на традиционно добрите отношения между двата народа. „Приемете моите поздравии за силата на духа, на ръцете и сърцата ви, позволили ви да работите и живеете рамо до рамо и да можете да скрепите дружбата между двата народа в много трудови успехи и човешко щастие. Пожелавам ви здраве и много празнично настроение“ - завършваше обръщението на президента към присъстващите.

Руският посланик Юрий Исаков приветства приятелите на Русия, изразявайки задоволство, че доброто чувство към страната му се предава от поколение на поколение. Той отбеляза, че въпреки сериозните промени през последните десетилетия връзката между двата народа не е прекъсната. „Благодаря за вашата любов и уважение, за всичко добро, което не забравяте и преумножавате“ - каза развълнуван посланикът, като напомни, че двата народа имат много общо в историята, културата и религията и руският народ дължи своята писменост на българите. „Дай боже нашите деца да помнят и ценят българо-руското приятелство“ - завър-

ши той.

Председателят на ДАГ доц. Стефан Юруков отпрати поздрав към всички участници в събора, подчертавайки, че нашите гори са съхранени и благодарение на самоотвержения труд на българите, участвали в гърводобивната дейност в Коми АССР. „Ако днес се гордеем с една красива гора, това в голяма степен се дължи на нашите предшественици, оглавявани от акаг. Мако Даков, които успяха през 1968

г. да стартират гърводобива в Коми. Поклон пред участниците в тази гърводобивна дейност, която спаси българската гора.“

Събралите се да споделят скъпи спомени приятели на Русия се наслади-

Певецът Бисер Киров развълнува публиката с изпълненията си

Руският посланик Юрий Исаков и вицеадмирал Кир Лемзенко сред приятелите на Русия

ха на таланта на много певчески и танцови състави, вокални групи от България и Русия, рецитатори. На празника не липсваше нищо - от руски народни танци и български хора, през популярни песни до хард рок. И всички изпълнители носеха заряда на българо-руското приятелство.

Не липсваше, разбира се, и типичната глъчка и шумотевица, а мирисът на кебапчета и бира примамваше хората към сергиите, пък да си купят и нещо сладко или нещо шаренко, да затъкнат българско или руско флагче за спомен. Но на събора имаше и нещо много по-мило - българи и руснаци, познати и непознати, се прегръщаха, танцуваха и пееха, не им беше необходим преводач, не им бяха необходими много думи, за да се разпознаят по общата обич, по чувството на гордост и мъничко тъга. И всички си тръгнаха развълнувани, като човек, срещнал стара любов.

Юлия СЪБЧЕВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Своите гости колективът на ДАС „Витиня“ посрещна пред административната сграда

Перлата под Мургаш е била и ще бъде образец на ловното стопанство

В това са уверени не само работещите в Държавното ловно стопанство „Витиня“, поканили на 19 септември много гости, които да споделят 80-годишнината от създаването на Мургашката перла. В това ги увериха и всички присъстващи, начело с официалните гости на тържеството по случай юбилея. А те бяха президентът на България Георги Първанов, председателят на Държавната агенция по горите доц. Стефан Юруков и зам.-председателите на Агенцията - инж. Илия Симеонов, инж. Росен Попсадов и инж. Йордан Радославов, главният секретар на ведомството инж. Валентина Маринова, директорите на районните дирекции и държавните ловни стопанства. Особено мил жест бе поканата на ръководството към бившите служители и ръководители на ДАС „Витиня“, които активно участваха в изграждането на високим имидж на

▲ Официалните гости на тържеството (отдясно наляво) зам.-председателите на ДАГ - инж. Й. Радославов, инж. Р. Попсадов, инж. И. Симеонов, главният секретар на ДАГ - инж. В. Маринова, председателят на ДАГ - доц. С. Юруков, старши лесничейт инж. Р. Гетовска, директорът на РДГ - София - инж. М. Христов. Директорът на ДАС „Витиня“ инж. Юрий Миков приветства участниците

► За историята на „Витиня“ разказа д-р инж. Г. Стенин, автор на книгата, посветена на Ловното стопанство, което той ръководи 10 години

прочутата в цяла Европа ловна дестинация.

Директорът на Държавното ловно стопанство инж. Юрий Миков поздрави гостите и се спря на важните моменти от 80-годишния път на стопанството, който започва през 1928 г., когато държавната гора „Витиня“ е обявена за развъдник на едър дивеч - сърни, а в началото на 50-те години се оформя като център за

масирано развъждане и разселване на благородния елен, който до ден днешен е емблема на ДАС „Витиня“. - 80 години е зряла, достолепна възраст - каза инж. Миков, - но стопанството е в средата на своя възходящ път и още не е стигнало истинския си пик в развъждането и поддържането на числеността на благородния елен в тази част на Стара планина. ДАС разполага със собствени сили и средства, за да се развива успешно и в ловната, и в дърводобивната дейност с цел отново да стане образцово ловно стопанство.

Приветствието на президента Георги Първанов към колектива на „Витиня“ прочете ген. Никола Колев - началник на кабинета на държавния глава:

- За 80 години ДАС „Витиня“ пре-

търпя трудно и противоречиво развитие - от богато на дивеч стопанство с елитни трофеи до времена, когато бе пред закриване поради липса на дивеч. Днес „Витиня“, благодарение на грижите на хората, които работят тук, отново е еталон за добра организация и впечатляващи резултати. Всеотдайността и голямата любов към природата на ръководството и колектива, опрени на научните постижения и опита, натрупан с годините, са гаранция за бъдещите успехи. Пожелавам на всички вас реализиране на амбициите „Витиня“ да бъде все по-привлекателна дестинация не само за родните, но и за най-претенциозните ловци от Европа и други краища на света.

Георги Първанов се включи в празненството съвсем навреме, когато на присъстващите бе представен проектът на новата административна сграда. Държавният глава, а след него и председателят на ДАГ, направиха първата копка на бъдещия строеж. Инж. Миков пожела нова среща на всички присъстващи след ... две години, когато сградата ще извиси снага сред красивата старопланинска природа. „Един от образците за ловното стопанство в нашата страна“ - нарече ДАС „Витиня“ доц. Стефан Юрков. - Заслуга за това имат всички ръководители, които са направлява-

▲ Инж. Миков покани президента Георги Първанов и председателя на ДАГ доц. д-р Стефан Юрков да бъдат съпричастни към изграждането на новата административна сграда на стопанството

ли дейността на поделението през годините - подчерта председателят на горското ведомство. А за днешните добри резултати той сърдечно поздравил колектива, който днес наброява 79 служители. Председателят на ДАГ отбеляза и нав-

◀ Държавният глава направи първата копка на бъдещата сграда

▲ Да развива традициите на ДАС „Витиня“ пожелаха на инж. Миков колегите от системата на РДГ - София. Инж. Борис Стателов му връчи символа на храбростта - офицерска сабя.

◀ Празничното настроение „запали“ певицата на народа Гуна Иванова

ременното излизане на книгата, разказваща за изминалия път на стопанството.

Историята на ДАС „Витиня“ оживя в разказа на д-р инж. Георги Стенин, който посвети на развитието му десет години от трудовия си живот, а по случай юбилея написа книгата „80 години Държавно ловно стопанство „Витиня“.

Поздравителни адреси към колектива на стопанството бяха поднесени от инж. Милко Христов - директор на РДГ - София, и зам.-кмета на Ботевград Венцислав Гарвански, който връчи на инж. Юри Миков „Почетен медал на Ботевград“ и грамота, с които ДАС „Вити-

ня“ се награждава за значим принос в опазване, съхраняване и увеличаване на горите и генетичния фонд. Поздравителни адреси имаше и от името на колегията от всичките районни дирекции по горите в страната, Националното сдружение на собствениците на негържавните гори, НАРС „Съюз на ловците и риболовците в България“, „Елаците мег“, Община Своге.

Подаръците, поднесени от инж. Борис Стателов - зам.-директор на РДГ - София, инж. Георги Христосков - директор на ДГС - София, и инж. Румяна Димитрова - директор на ДГС - гр. Елин Пелин, от името на 14-те поделения на Регионалното управление, бяха изпълнени със символика и придружени с пожелания за доблест, смелост и всеотдайност в работата. А те бяха сребърно копие на съд от Панагюрското съкровище, сабя - реплика на офицерското оръжие от 1940 г., което е връчвано от Н.В. царя на България за храброст, и двурък меч - реплика на хладно рицарско оръжие от Средновековието. Много топлина, веселост и истинско веселие донесоха на хората танцорите от музикалната формация „Чинари“ и вълшебният глас на народната певицата Гуна Иванова.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

“Витиня” –

пример за градивни традиции

На 40 км североизточно от София се намира Държавното ловно стопанство „Витиня“.

Заема източната част от Мургашкия дял на Ста-

ра планина, западно от прохода Арабаконак.

Обособено е през 1928 г., само две години след приемането на Закона за лова, утвърден с Указ № 4 от 25.01.1926 г., като развъдник за едър дивеч, предимно на сърни, на пряко подчинение на Отделението за горите и лова при Министерството на земеделието и държаните имоти.

С четвъртия Закон за лова се правят опити да се създаде единно национално ловно стопанство. С цел подпомагане на развъждането на дивеча се предвижда създаването на ловни станции и постоянни и временни развъдници.

През 1938 г. Отделението за горите, лова и рибарството при Министерството на земеделието и държавните имоти определя държавната гора „Витиня“ заедно с присъединените

към нея части от общинските гори на селата Горно Камарци, Осойца, Чурек и Врачеш, за образцов ловен развъдник, предоставен на Агрономо-лесовъдния факултет на Софийския университет за провеждане на практика по ловно стопанство на студентите от специалността „Горско стопанство“.

Три години по-късно, през 1941 г., излиза специален правилник за Образцовия ловен развъдник „Витиня“. През 1943 г. е решено да се променят границите му. За целта около него са създадени 6 ловища, в които ловът на сърни се разрешава през една година.

През 1948 г. от Ловния развъдник „Мургаш“ и Образцовия ловен развъдник „Витиня“ се обособява Образцово ловно стопанство „Мургаш - Витиня“ с 6 ловни полета.

На 17 септември 1958 г. специална комисия от представители на Министерството на земеделието и горите, Министерството на просветата и Висшия лесотехнически институт обособява Образцовото ловно стопанство „Мургаш - Витиня“ като Учебно-опитно ловно стопанство „Витиня“ за практическа подготовка на студентите от специалността „Горско стопанство“ на ВАТИ, както и за научно-изследователска работа на ловностопанските дейатели. Стопанството е с площ 6700 ха. Разделено е на

три охранителни участъка.

През 1967 г. със Заповед № 48 от 24.02.1967 г. на Министерския съвет се обособява Представително ловно стопанство „Мургаш“ с държавно представително предназначение.

С Решение № 40 на Комитета за стопанска координация при Министерския съвет от 1969 г. към Представителното ловно стопанство „Мургаш“ са предадени Горскотехнически участък - Правец, от Горско стопанство - Ботевград, и части от Ребровско-

то, Елинпелинското и Пиргонското горско стопанство, като площта му достига 23 000 хектара.

След закриването на представителните и държавните ловни стопанства със Заповед № 114 от 06.06.1991 г. на Комитета по горите само на територията на Витинския ловен участък

се обособява държавно лесничейство, по-късно горско стопанство. На 28.05.2001 г. със Заповед № 299 на Националното управление по горите се обособява Държавна дивечовъдна станция „Витиня“, която през 2008 г. е преобразувана в Държавно ловно стопанство „Витиня“ с площ 23 500 хектара.

През 80-годишното си съществуване Държавното ловно стопанство „Витиня“ е преминало през етапи на възход и падения.

Дивечовите запаси, които при обособяването му през 1928 г. са на границата на изчезване не само по количество, но и по видово разнообразие, са възстановени. Няколко десетилетия, от 1962 до 1997 г., Стопанството е едно от водещите в страната по дивечови запаси и добив по линия на международния ловен туризъм - средно над 150 000 валутни лева годишно.

Дълбоко съм убеден, че младото поколение ловни специалисти, работещи в ДЛС „Витиня“, с ентузиазъм и професионализъм, съчетани с градивни традиции, ще възстановят възможностите на стопанството като ловна дестинация от национален мащаб.

Д-р инж. Георги СЕНИН

Отново пожари

Големият пожар в Национален парк „Рила“ избухна на 3 септември в м. Аризманица. Още в първите дни той обхваща 900 дка пресечена местност, което затрудни пожарогасителната дейност. На 8 септември пожарът вече обхваща 1500 дка, като заплашва вилна зона „Бодрост“ и достига близо до хижа „Здравец“, намираща се в околностите на Благоевград. В гасенето се включват пожарникари и служители на горското ведомство, на МВР, на Министерството на извънредните ситуации, на Министерството на околната среда и водите, военнослужещи, много доброволци. За да не може огънят да премине през р. Благоевградска Бистрица, се изсича растителността. Усилията не дават резултат, затова се иска помощ от НАТО и Европейския съюз. Откликва Франция, която изпраща два специализирани самолета. Те са с вместимост 6 тона и зареждат вода от яз. „Искър“. Силният вятър и далечното разстояние до водоизточника затрудняват гасенето. Едва на десетия ден пожарът е овладян със съдействието и на сдружение „Граждани за Рила“, което отправя призив към хората от Благоевград и в гасенето се включват доброволци.

Текст и снимки Михаил МИХАЙЛОВ

ХРОНИКА

7 септември

Около 50 дка 35-годишна иглолистна гора изгоря край с. Фролош, Кюстендилско. Сигналът за пожара е подаден в Районната противопожарна служба в гр. Рила след 5 часа. Екипи от огнеборци, горски работници и доброволци успяват към обяд да ограничат огъня и да предотвратят неговото разрастване, а в ранния следобед пожарът е потушен напълно.

8 септември

Огънят, който пети ден гори в Национален парк „Рила“, вчера сутринта излезе на шосето от Благоевград, но бе спрял току пред вилната зона. Пожарникари ги-

В организацията на гасенето участваха: инж. Павлинка Иванова - директор на Държавно горско стопанство - Благоевград, Клер Ковалски - координатор от Марсилия, кап. Евгени Богданов - експерт координатор

БЕДСТВИЕТО В РИЛА

ректно от пътя с оръдие, изстрелващо вода, се опитваха да препречат стихията да не тръгне към вилните постройки...

Два френски самолета пристигат да помагат в гасенето. Самолетите са много модерни, те се самозареждат от повърхността на водата. За едно зареждане самолетът пълни 6000 литра вода и ги изсипва за 12 секунди. Огнеборците определят територията, в която гасят, чрез сателитни снимки.

9 септември

Френски спасителен самолет предотврати разрастването на рилския пожар към вододайната зона на Благоевград и вилите в курортната местност Бодрост. Първите тонове вода бяха изсипани от въздуха на 8 септември сутринта около 9 часа в западно направление на м. Аризманица. Две денонощия пожарникари, полицаи, горски и военни удържаха огъня да не прехвърли шосето и да стигне до резервата „Парангалица“ и м. Чакалица, където е вододайната зона на града. Франция се притече на помощ с два самолета, но единият се оказа с технически проблем. До обяд френ-

Щабът, който обсъжда и координира действията

ският самолет направи десет курса и на всеки изсипваше по 6 т вода - общо 60. Трудността при гасенето идва основно от горящия и тлеещ торф. Той буквално трябва да подгизне от вода, за да се спре стихията, която бушува в Рила вече 6-ти ден. Самолетът зарежда вода от яз. „Искър“ автоматично - снисква се и загребва необходимото количество. Въпреки трудния терен френските пилоти се спускаха ниско над огнищата - на 410 м, за да се усети ефектът от гасенето. При атакуването на пожара от въздуха участващите - 260 души, бяха предупреждавани

да се отдръпнат поне на 50 метра от мястото. Организацията „Граждани за Рила“ призова хората в Пиринско да участват в гасенето като доброволци.

На 9 септември 345 души - огнеборци, служители от Гражданска защита, военни и доброволци, се опитваха да ограничат огъня в Рила. В гасенето участваха и двата френски самолета. Тъй като сумринта районът край Благоевград бе силно задимен и огнищата не можеха да се нацелят добре от въздуха, аеропланите бяха пренасочени да поливат огъня в м. Мечката, Самоковско. Самолетите хвърлиха над Рила общо 24 т вода и вчера следобед стълбовете дим от тлеещия торф спряха да се издигат към небето. Гасенето продължава и днес.

10 септември

България в огън. Пламъци в Рила, Цапаица, Самоков, Русе, Ямбол, Варна. Само за 12 часа вчера избухнаха 21 пожара в различни градове и села на държавата. Предишното денонощие огън пламна на 63 места. Седми ден гори парк „Рила“. Градоначалниците на Самоков обявиха бедствено положение.

11 септември

Укротиха и двата пожара в Рила.

Според огнеборците са изгорели 140 ха гора от ценни дървесни видове в НП „Рила“. Пожарът, който от неделя - 7 септември, изпепели 4000 ха край Самоков, също е овладян.

И в Горни Окол гора

На 7 септември избухва пожар и край самоковското с. Горни Окол. Поради размерите на стихията и близостта с населения район е обявено бедствено положение. На мястото са изпратени 9 пожарни коли, 5 тежки машини за обхождане на пътя и 3 водоноски. В борбата със стихията са се включили 250 души - огнеборци, войници, служители на Гражданска защита МО, МВР и Държавната агенция по горите, доброволци. Екипите се борят с огъня денонощно. До 10 септември огнената стихия изпепелява 4000 дка смесена гора и тревни площи, огънят два пъти е локализиран, но заради силния вятър и горещото време се разгорява наново.

Подборка Екатерина ПОПОВА

АБОНАМЕНТ

Драги читатели,

Абонаментът за списание „Гора“ за 2009 година се извършва във всички пощенски станции в страната **от 15 октомври до 15 декември 2008 година.**

Списанието е с каталожен номер 1225.

Абонаменти се набират и от разпространителските фирми:

ДОВИ ПРЕС ЕООД - тел.: 02/ 963 30 81

АРТЕФАКТ ЕООД - 02/ 971 71 71

СЕМИР - 2 ЕООД - 02/ 980 60 47

НРА БЛИЗНАЦИ ЕООД - 02/ 975 24 22, 975 24 18, 975 24 61

Можете да се абонирате и в редакцията на списание „Гора“, като изпратите абонаментен талон

от 15 октомври 2008 г. до 15 февруари 2009 година.

Абонаментния талон можете да намерите и на интернет адрес:
<http://www.gorabg-magazine.info>

БАНКОВА СМЕТКА НА СПИСАНИЕ „ГОРА“

IBAN: BG39 TTBB 9400 3121 0404 50

BIC TTBBBG22; СЖ „Експресбанк“ АД, клон София.

Цената на един абонамент за 2009 година, който включва 10 луксозни списания от 1 до 10 брой, е 30 лева.

АБОНАМЕНТЕН ТАЛОН за списание „ГОРА“

Фирма, предприятие:

с адрес: (п.к.), гр. (с.)

ул. (№, вх., ет., ап.).....

БУЛСТАТ.....

МОЛ.....

Брой абонати Обща сума (преведена по сметка на списанието) лв.

(словом)

дата: подпис: (.....)

2009

130 години
Държавна агенция
по горите

110 години
Списание „Гора“

100 години
Съюз на лесовъдите
в България

Откриване на учебната година в ЛТУ

На 23 септември Лесотехническият университет официално откри новата 2008-2009 учебна година на традиционната церемония в Аулата на Университета.

Ректорът проф. д.с.н. Нино Нинов поздрави от свое име и от името на Академичния съвет на ЛТУ всички студенти, преподаватели и гости с празничния ден. Като обърна специално внимание на първокурсниците, ректорът ги поздрави с отличния избор, подчертавайки, че ЛТУ е утвърден авторитетен учебен и научен център в системата на висшето образование. Тази година повече от 2200 кандидати са се състезавали за 506 места за редовно и 60 за задочно обучение.

- Броят на кандидатите за едно място в нашия университет надвишава значително същия показател в останалите университети в страната и показва, че нашите специалности се радват на популярност и броят на желаещите да се обучават в тях е голям. Това радва, но и задължава - подчерта ректорът.

Проф. Нинов отбеляза, че членството на България в ЕС е свързано с много усилия, за да се осъществят очакваната за промяна и преодоляване на съществуващите проблеми. Необходимо е уеднаквяване на структурата на образователния процес за мобилност на студентите при избора им на място и преподавател по определена дисциплина у нас или в чужбина.

Ректорът заяви: „Това не означава, че не можем да препоръчваме и настояваме за съобразяване и с нашия мо-

▲ *Ръководителите на университета и факултетите (отляво-надясно): доц. Милко Милев - декан на факултет „Горско стопанство“, доц. Нено Тричков - декан на факултет „Горска промишленост“, проф. Веселин Брезин - зам.-ректор по учебната дейност, проф. Нино Нинов - ректор, проф. Атанас Ковачев - декан на факултет „Екология и ландшафтна архитектура“, доц. Кирил Попов - декан на Агрономическия факултет, проф. Йотко Каменов - декан на факултет „Ветеринарна медицина“*

▲ *Ректорът проф. Нино Нинов връчва символичната студентска книжка и ключа на Университета на първокурсничката Мануела Иванова*

готвените от нас кадри в едно силно развито в технологично отношение общество. Затова и особено внимание през тази учебна година ще отделим на обновяването, преустройството и оборудването със съвременна апаратура на по-голяма част от лабораторната учебна база“. Проф. Нинов изрази надежда, че образованието и науката ще бъдат държавен приоритет през следващата година, тъй като без значително увеличаване на средствата за обучение на студентите, подобряването на условията в общежитията, обновяване на учебната, научната и производствената база, без повишаване на заплащането на преподавателите е немислимо да се очаква изравняване с водещите университети в света и с икономиките на техните страни. Това би довело до загуба на най-талантливите студенти и млади преподаватели, предупреди проф. Нинов.

Сред официалните гости на откриването на учебната година бяха зам.-председателят на ДАГ инж. Илия Симеонов, главният секретар инж. Валентина Маринова, зам.-директорът на Института по генетика към БАН ст.н.с. Живко Данаилов. Инж. Симеонов приветства преподавателите и студентите по случай новата учебна година и прочете поздравителен адрес от името на председателя на ДАГ доц. Стефан Юруков.

Поздравление се получи и от председателя на Комисията по образованието и науката към Народното събрание Люtfи Местан.

В края на тържеството ректорът връчи символичната студентска книжка и ключа на Университе-

та на първокурсничката, приета с най-висок бал на конкурсните изпити - Мануела Иванова, от специалност „Дървопреработване и производство на мебели“.

▲ *Преподаватели, студенти и гости посрещнаха първия учебен ден в Аулата на ЛТУ*

дел на висше образование особено в доказаните му силни направления. От друга страна, не можем да не си даваме сметка, че включвайки се в общоевропейското образователно пространство, излизаме на един високоразвит и силен пазар. Той е твърде специфичен, защото включва конкуренция, както по отношение на качеството на обучение, така и при възможностите за реализацията на под-

Юлия СЪБЧЕВА

Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Ще работим в партньорство

Идеята за създаване на асоциацията възникна след като от предлаганите от общините промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за горите само някои, но не толкова съществени, предложения бяха приети. Съществени не намериха място, колкото и настоятелни да бяхме.

До идеята се стигна в края на 2007 г. след като в проекта на Закон за изменение на ЗГ, вече влязъл в пленарна зала на Народното събрание, предложенията на комисията, конструирана на съвещанието, проведено през 2006 г. по инициатива на началника на НУГ - инж. Илия Симеонов в Тетевен, не намериха място.

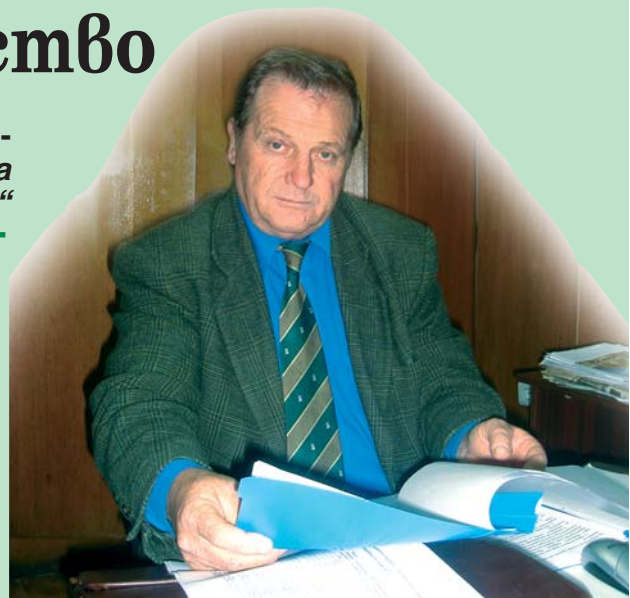
Между 13 и 14 % от горите на България са общинска собственост, повече от 200 са общините, които притежават гори. Много от общините собственици и кметовете им достатъчно добре са осъзнали отговорността процесите в горите им да бъдат управлявани така, както изисква законът и както се управлява от държавата ДГФ. За други от тях това е нещо ново, нещо, за което нямат опит. Ново е, защото ако преди 1948 г. 57 % от горската територия с различни форми на собственост е управлявана от общините и в това отношение е имало създаден опит, то оттогава до 2001 г. този опит е изгубен. Промененият Закон за горите не отразява наличието на многообразието на собствеността по начин, който изискват справедливостта и Конституцията, според която всички видове собственост са равнопоставени, което означава, че така, както държавната институция създава структури за управление и стопанисване на горите - държавни горски стопанства, така и общините - собственици на гори, трябва да могат да създават такива структури и пред закона и

**Инж. Тихомир ТОМАНОВ -
изпълнителен директор на
Асоциация „Общински гори“**

едните и другите да бъдат с еднакви права и отговорности.

Законът остави вменени на директорите на държавните горски стопанства контролни функции, независимо че те са ръководители на търговски предприятия, което поражда възможност за конфликт на интереси. Възможността не означава, че този конфликт непременно ще възникне, но тя съществува. Имаме информация, че такива конфликти на някои места вече се случват. Там, където ДГС се конкурира с общинската структура за управление и стопанисване - на пазара на труда, на пазара на продукцията, се създават условия за конфликт. Това е много съществено.

Ние смятаме, че контролът по управление то и стопанисването в държавните, общинските, частните и горите на юридически лица трябва да бъде изведен встрани. Какво означава това - да се създаде държавен орган, който в еднаква степен и с еднаква сила да контролира дейностите във всички гори, независимо от тяхната собственост. На 25 септември идеята за създаване на Асоциацията се реализира, като в Самоков 20 общини на свое общо събрание взеха решение за нейното учредяване. Приет бе устав на Асоциацията и бяха избрани управителни органи - управителен съвет от 7 души - на принципа на представителност на всички региони на страната, в който влязоха: кметът на Община Самоков Ангел Николов, на Ихтиман - Маргарита Петкова, зам.-

кметът на Русе - Александър Неделчев, кметът на Харманли - Михаил Лисков, на Ветово - д-р Райхан Хабил, на Тетевен - Николай Петров, Несебър е представен от Янчо Янков - директор на дирекция „Земеделие и гори“. За председател на Асоциацията бе избран кметът на община Ихтиман Маргарита Петкова, а за зам.-председател - кметът на община Самоков - Ангел Николов. Избран бе Контролен съвет с председател кметът на Община Чавдар - Пенчо Геров, а за главен секретар - инж. Иван Гройчев. Главната цел на Асоциацията е чрез партньорство с държавната горска администрация да работи за създаване на предпоставки изброените проблеми да бъдат разрешавани с оглед новопоявилите се собственици да организират управлението и стопанисването на горите си така, както изисква Законът за горите, в името на подобряването на тяхното състояние.

БНТ - телевизия в „зелено“

За втора година поред Българската национална телевизия организира Ден на отворените врати. Преди няколко седмици разговарях с Робърт Ковачев - спокоен и усмихнат млад мъж, отговорен за провеждането на събитието. Обяснява ми за връзката между екологията и телевизията, за опаковането на сградата в зелено, за изложбата „Най-красивото място в България“ и как онова, което липсва, за да бъде всичко на „Сан Стефано“ зелено в този ден, са дръвчетата, които всеки дошъл ще вземе и посади в своя двор. Ние сме сред първите, разбрали, че „зеленото не е мода, а необходимост“. Разбирам също, че тази година партньори на БНТ са Парламентарната комисия по околна среда и води и Софийска община. Съгласявам се, че мястото на Държавната агенция по горите не е в отбора. Към девет и половина малкото площадче пред телевизията започва да се пълни с посетители, любопитни да видят новите студия, да пипнат декорите, да разговарят с любимите си лица от екрана, да се почувстват „по-различно“ и, разбира се, да си вземат непременно едно дръвче за спомен. За това - после.

Точно в десет часа Уляна Пръмова - генерален директор на БНТ, на специална открита сцена заедно с народните представители Георги Божинов и Иво Атанасов, и инж. Стойчо Бялков - директор на Дирекция „Горско стопанство и природозащитни дейнос-

ти“ в ДАГ, откриват проявата. Специален гост е олимпийската шампионка Румяна Нейкова. „Зеленото начало“ е дадено от алпинисти, които опаковат с прозрачен, ефирен плат сградата, в небето политат зелени балони. Акцентът е награждаването на авторите на отличените любителски клипове и фотографии на природозащитна тема и на участниците в кампанията „Живей на чисто“. С излъчване на живо стартира зеленото издание на сутрешния блок на БНТ „Денят започва“. В кадър и ефир са интервютата с инж. Стойчо Бялков, Георги Божинов и Иво Атанасов. Дотук, добре. Премествам поглед малко напред. Ето кое е най-красивото място в София тази сутрин! На двадесет метра от сцената, подредени в саксийки като за изложба, се усмихват повече от триста фиданки - кипариси, кедри и туи. - Тук сме! - казват те на наобиколито ги множество от нетърпеливи хора. Актьори, студенти, полицаи, шофьори, пенсионери, режисьори, деца и възрастни - всеки взема по стръкче радост и обещава да я посади и отгледа. Ще видим! Заслугата изцяло е на инж. Борис Стателов - зам.-директор на РДГ - София, и на инж. Олга Николова - главен експерт в Регионалната дирекция.

Междувременно дъждът е спрял.

Празникът в „зелено“ продължава!

Инж. Спас ТОДОРОВ

Дълга история има гнешната специалност „Ландшафтна архитектура“ на Лесотехническият университет. Тя е една от най-творческите лесовъдски специалности и нейните възпитаници са отлични професионалисти в една много привлекателна сфера на нашия живот. Известна е и с

Обогатени от природата

това, че в лоното ѝ израстват немалко художници - гордост за България и света. От самото ѝ откриване (в началото на 50-те години на миналия век) до ден днешен тази традиция не секва. Затова идеята пред широката публика да се представят три поколения „архитекти-художници“ в една колективна изложба е повече от навременна. Тя е просто великолепна. На 2 октомври в Централния дом на архитекта в София доброто хрумване видя бял свят. Изложбата бе открита от вицепремиера на България г-р Меглена Плугчиева (на

снимката), която каза: „Тази изложба е пълна с красота, емоции и най-добри чувства. Това е обяснимо - авторите на картините са възпитаници на Лесотехническият университет и дарбата им е обогатена от органичната им връзка с природата“.

На събитието присъства и деканът на факултета „Екология и ландшафтна архитектура“ проф. д.а.н. арх. Атанас Ковачев.

Творбите на Георги Радославов - от първия випуск на специалността, известна тогава под името „Озелявяване“, на Пламен Александров,

Цветан Асенов, Анатолий Станкулов, Павел Митков, Милен Сариев - от младащото средно поколение, и на наскоро завършилите ЛТУ - Георги Петров, Веселин Шахънов, Мирослава Мерекова, са удоволствие за сетивата. Наистина в тази изложба ги обединяват идеята за приемствеността между поколенията ландшафтни архитекти, както и насочеността към пейзажа (почти всички картини са с такава тематика), но индивидуалността и ярко изразената „разпознаваемост“ на всеки от авторите внасят онова разнообразие, което е най-красивото послание на тази изложба.

Светлана БЪНЗАРОВА

Красотата на Рила

На откриването на изложбата, проведена под патронажа на областния управител Иван Димитров (в средата), присъства и председателят на ДАГ доц. Стефан Юрков. Вдясно е директорът на ПП „Рилски манастир“ инж. Вангел Аврамов.

На 18 септември в Дома на културата - Перник, бе организирана фотоизложба под надслов „Красотите на Природен парк „Рила“.

В словото при нейното откриване областният управител Иван Димитров подчерта, че с тази изложба се поставя началото на културните събития в града по повод 100-годишнината от обявяването на независимостта на България. Целта на проявата е да бъде запозната обществеността с 8-годишната дейност на Природния парк за опазването на уникалното природно богатство на планината. Изложбата бе показана и в Кюстендил, Дупница, Благоевград и гр. Рила. **Т**

Нови продукти, модели и технологии показва шведската фирма „Хускварна“ на презентация в хотел „Витоша“ - София, на 24 септември.

Направихме кратка разходка из триековната история на фирмата, от производството на стрелково оръжие, през уреди за бита, велосипеди, мотоциклети, до разработването на моторни триони, горска и градинска техника.

През 1959 г. „Хускварна“ произвежда първия съвременен моторен трион (за работа от един човек). От тогава до днес фирмата усъвършенства своите продукти, като обръща особено внимание на тяхната здравина и издръжливост, като търси максимална ергономичност, без намаляване на производителността и без натоварване на тялото и умора. За тази цел е разработена антивибрационната системата LowVib, която намалява вибрациите, предавани се от машината на човешкото тяло. Системата Smart Start, която притежават всички изделия на „Хускварна“, намалява наполовина усилието за стартиране на машината и удължава живота на стартерния апарат. Патент на фирмата е центробежната система за прочистване на въздуха Air Injection, която предварително прочиства въздуха преди да го подаде на въздушния филтър. Това осигурява изнosoустойчивост и по-дълъг период между почистванията. Въздушният филтър се почиства 50 пъти по-рядко, като се икономисва 10 % гориво и се осигурява 10 % повишена мощност. Сред другите улеснения при работа са помпа за подкачване на горивото, което съкращава многократно времето за стартиране на машината, страничен обтегач на веригата, който позволява бързото ѝ и лесно нагласяване и т.н.

Грижата за околната среда е водещ принцип при конструирането на машините на Хускварна. С новите двигатели X-TORQ консумацията на гориво е намалена с 20 %, а вредните емисии - с 60 %. Тези двигатели са съобразени с високите изисквания към производителите за защита на околната среда. В защита на околната среда е разработено и биоразграждащото се моторно масло Vegoil на растителна основа, което е до 40 % по-икономично от обикновените масла. Сред най-разпространените в България моторни триони са моделите Husqvarna 34 6 XP (50.1 см³, 2.7 kW, 3.7 к.с., 5.0 кг чисто тегло без режещото оборудване) и Husqvarna 353 (51.7 см³, 2.4 kW, 3.3 к.с., 5.0 кг чисто тегло без режещото оборудване) с различни характеристики на двигателите върху една база. Първият е по-малък по кубатура, но по-мощен, удобен за маневрена работа. Моторните триони от серия XP

съчетават максимална мощност и въртящ момент с понижен разход на гориво и вредни емисии.

Най-разпространените моторни триони за професионална работа са Husqvarna 365 (65.1 см³, 3.4 kW, 4.6 к.с., 6.0 кг) и Husqvarna 372 XP (70.7 см³, 3.9 kW, 5.4 к.с., 6.1 кг). Световен шампион на три поредни световни шампионата за дървосекачи, моделът Husqvarna 372

XP е заменен от новия Husqvarna 575 XP (73.5 см³, 4.0 kW, 5.6 к.с., 6.6 кг) с двигател X-TORQ.

Сред най-съществените новости е внедряването на този двигател в някои модели коси и хросторези. Най-често използваният сред горските работници е хросторезът Husqvarna 335 FR (34.6 см³, 1.6 kW, 2.2 к.с., 8.2 кг).

С грижа за околната среда са конструирани и косачките на „Хускварна“ със система BioClip, които нарязват окосената трева многократно, преди да я върнат на земята, за да подхрани младата трева по естествен начин. Новата автоматична косачка-робот Automower Solar Hybrid зарежда акумулатора си с енергия от слънцето посредством слънчев панел. Тя е безшумна и екологична, и най-важното - сама се грижи за моравата. След презентацията на откритата площ бе подготвена демонстрация на представените продукти, като любопитните получиха възможността лично да се уверят в качествата им.

Юлия СЪБЧЕВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Деветият международен симпозиум за съвременно изкуство „Ломея 2008“ се проведе от 25 до 29 август. Художниците създаваха своите творби в комплекса „Селските къщи“ в с. Церовец, но вдъхновение почерпиха от неповторимото обаяние на природата на Природен парк „Русенски Лом“. За творческа орисница нарекоха древната богиня-майка на света Потния Терон. Тя символизира и природата, която тук действително е с уникална не само естетическа, но и енергийна стойност.

С четка и бои в обятията на Поломието

Материалният свят със своите крайречни тераси, меандри, отвесни скали, пещери, скални образувания е приел преди столетия в ломото си - по време на Второто българско царство, духовността на трансцендентният свят на монасите исихасти.

Днес Поломието - както наричат тази планина под равнината, прорязана от скални отвеси и от племеницата на гънещите се корита на вливащите се една в друга реки Мали, Бели и Черни Лом приема в своите обятия творческия дух на художници, скулптори, фотографи.

Далеч преди „Ломея“, през 1981 г., в чест на 1300-годишнината от създаването на Българската гържава, община Иваново организира международен пленер на художници. Идеята е посрещната възторжено, идват над 20 творци, и се превръща в традиция, която продължава и до днес. Първите 10 години се провежда в с. Червен, впоследствие - в с. Пиргово.

Срещата на участниците в двата пленера - „Ломея

2008“ и „Пиргово 2008“, които съвпаднаха тази година по време, с кмета на Община Иваново - Донка Матеева, се превърна в непринудена раздумка между съмишленици. Среща между стопаните на красотата на този край - общинската и парковата администрации, и творците, претворяващи тази красота. С общата цел до духа на Поломието да се докосват все повече и повече хора.

А дали от своя страна двете администрации нямат противоречия? Въпросът ми към г-жа Матеева се оказа неуместен - та нали става въпрос за една и съща територия, за съвместни действия и инициативи. Ето и пример - посетителският център на парка се помещава в сградата на общината. Инициативата да го има е на директора на парка инж. Милко Белберов, но за да се превърне в реалност зад идеята винаги е стояла общинската администрация - припомня дългогодишният секретар на общината Димитър Дончев.

При следващите срещи с кметските заместници - на с. Церовец - Биляна Банева, и на с. Нисово - Корнелия Йорданова, се убедих, че в това райско кътче от България (макар и „под земята“) поделението на Държавната агенция по горите - Дирекцията на Природен парк „Русенски Лом“, се ползва със завиден авторитет. И не само че лоша дума за парка не чу, но нещо повече - текстът към дуплянката за новия хотел „Черния Щъркел“ в с. Нисово започва така: „Хотелският комплекс се намира в сърцето на живописния Природен парк „Русенски Лом“...“. Защо един бизнес, предлагащ нощувка, басейн, сауна, посещения до световноизвестните Ивановски скални църкви и няколко манастира, средновековната крепост-град „Червен“, тамплиерски гробища и тракийски гробници ще иска да се знае, че се намира в „сърцето на парка“. Може би защото именно паркът със своята политика, подкрепяна и от регионалната администрация на горите в Русе с ръководител инж. Таньо Танев, е успял действително да „влезе“ в сърцата на местните хора. Които, за да съживят своя безспорно уникален роден край, разчитат и на позитивното отношението

Участниците в пленерите „Ломея 2008“ и „Пиргово 2008“ на среща при кмета на Община Иваново Донка Матеева (в средата на първия ред)

на горските служби. Разчитат и на такива творчески изяви като „Домей“, които показват на света чудния свят на Поломието. За художниците пък докосването до тукашната природа и до бита на хората е не само шанс за творчески заряд, а и познание, което ще носят завинаги в себе си. Както сподели Димитър Грозданов, който вече 9 години свързва живота и творчеството си с организирането и провеждането на този пленер: „Тук ние натрупваме опит, който няма как да получим, освен от самото сърце на Поломието. Ние сме съвременни художници, но докосването и то - дълбоко, до историята, ни дава шанса да преоткрием съвремието. Акцентът на деветия пленер върху древната богиня Потния Терон е стремеж към търсене на идеал, който в съвремието е разпръснат, но цели персонификация със средствата на изкуството.“

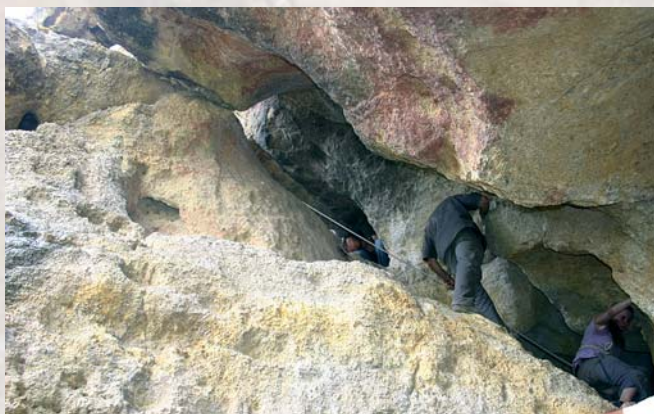
Проф. Божидар Бончев, също участник в изиявата, бе лаконичен: „Топлотата и сърдечността, с която бяхме посрещнати от всички хора тук, но която напоследък сякаш липсва в нашето общество, ми даде оптимизъм и надежда, че в България има място за всички, които обичат родния си край, обичат работата си и уважават постигнатото от другите. За твореца е особено важно да изпитва подобно непорочно чувство от запознанствата си с хората или природата. Тогава той се чувства освободен и наистина способен да твори.“. Какво видяха в „Русенски Лом“ и останалите участни-

▲ Църквата „Св. Богородица“ е включена в списъка на световното и културно наследство към ЮНЕСКО

Средновековният град Червен с автентичната бойна кула и уникалното водоснабдяване

За да се посетят някои от скалните църкви се наложи използването на алпийска техника

В рафтинга по р. Черни Лом се включиха и лесоувъди от Румъния, дошли за обмяна на опит (в първата лодка)

В една от църквите (отляво надясно): Ирина Баткова, Цонка Христова, Милко Белберов, Мирослава Севчик, проф. Божидар Бончев, Надежда Кирилова и Пенка Минчева

ци в пленера „Ломей“ - Мирослава Севчик от Словакия, Ирина Баткова, Пенка Минчева и Надежда Кирилова от София, Василка Монева, Вергиния Пенчева и Нина Иванова от Русе. (Може би тук трябва да спомена, че участници в пленера „Пиргово 2008“ бяха синът и снахата на нашия колега-лесоувъд от Варна инж. Йордан Русев - Николай и Марина, които сътвориха и оставиха на Община Иваново чудесни картини.) Природният парк се оказва едно необятно място за посещение. Най-популярните разбира се са Ивановските скални църкви, просъществували до към средата на 16 век. Те са част от комплекса „Св. Архангел Михаил“ - мъжки манастир, изграден по време на Второто българско царство от зародилото се тогава църковно

течение на исихастите - монаси, изповядващи уединение и безсловие. Въпреки мълчанието те са успели сред голите скали и пещерни образувания, с помощта, разбира се, на царската власт, да изградят един уникален за времето си манастир. До сега в него са наброени 42 църкви, но има данни, че са повече. Десетки са спалните помещения и складовете. Църквите са били измазвани отвътре, а някъде и отвън и богато изрисувани. Вероятно изгледът им е бил като в цветна приказка. До наши дни са запазени рисунките в малката църквичка „Св. Богородица“ и части от фрагменти в няколко други, които все още не са подготвени за масово посещение. Но организаторите на пленера от Природния парк, съоръжени с техника за алпийско катерене, успяха да покажат на творците невероятни частици от тези на пръв поглед безброй църкви, надупчили като швейцарско сирене скалните отвеси на Поломието. Вечерта показаха и безценните филми „В сянката на вековете“ и „Домовете“. Първият е заснет през 1957 г. на цветна лента, която е съхранила за историята автентичността на църковните рисунки, а вторият - през 1970 г., също е цветен. Не зная колко усилия е струвало на директора на парка инж. Белберов и неговия екип изнамирането и прехвърлянето на дискове на тези филми, но си заслужават. Защото, както българската, така и горската история, разчита на нелеката мисия всяко златно зърно да се издирва и запазва.

Какво да разкажем за крепостта край с. Червен с единствената за България, запазена от нашественици и времето бойна кула, и руините на цял град, който е черпил вода от кар-

На изложбата на открито в с. Нисово присъства и зам.-министърът на културата Иван Токаджиев (вляво на първия ред)

▲ Гостенката от Словакия Мирослава Севчик преобрази в „Пейзажи“ представите за цветната приказка сред Ломовите

▲ Пенка Минчева изработи безкраен „Фриз“ от детайли „снети“ от таваните и стените на скалните църкви, който сякаш свързва времето

▲ Надежда Кирилова нарисова със смола и бои „Духът на Лома“

стови извори с невидими подземни тунели, спускащи се от върха до нивото на реката. Или за скалния манастир край с. Нисово и вековната църква в с. Церовец. В безкрайно интересната програма на пленера бе включено и спускане с лодки по р. Черни Лом. Накрая - край с. Нисово, бяха пуснати на свобода един бухал, излюпен на територията на парка и доотгледан в Спасителния център за диви животни в Стара Загора, една улулица и 10 горски ушати сови. Те бяха докарани в уречения час от екип на центъра с ръководител Ивайло Клисуров.

Какво още? На 29 август бе изложбата на открито в с. Нисово, а на 30 - в Русенската художествена галерия. Събитието уважиха зам.-министърът на културата Иван Токаджиев, зам.-кметът на община Русе Володя Кенарев, представители на местните администрации, граждани и много журналисти. Служителите на парка - инж. Цонка Христова, инж. Венета Танева, Теодора Копчева, Корнелия Събева, Ивайло Борисов, Емилиян Запрянов дадоха всичко от себе си, за да могат и участниците и гостите на пленера да почувстват гостоприемството на Поломието.

Борис ГОСПОДИНОВ
Снимки автора

▲ Творбата на проф. Божидар Бончев „Пътепис“ - река, гънеща се сред скалите, приютили много църкви със следи и фрагменти от миналото

◀ Димитър Грозданов, явно претворявал до сега тукашната природа и хора, сътвори „Ангела на синия бивол“

От ръцете на инж. Венета Танева - експерт, излетя горска ушата сова

Директорът на парка - инж. Милко Белберов, пусна в полет улулица

Академик Александър Александров - на 70 години

Акад. Александров е учен лесовъд в областта на горската генетика, селекция и опазването на горите. Неговите научни постижения и приноси обогатяват лесобиологичната наука и допринасят за нейното развитие.

Александър Александров е роден на 24 септември 1938 г. в Стара Загора. Израства в семейството на известният лесовъд-практик Харалан Александров, опитът на който той следва, като започва и завършва през 1961 г. Висшия лесотехнически институт (сега Лесотехнически университет). След това работи в горскостопанската практика и през 1963 г., след конкурс, става научен сътрудник в Института за гората, което е началото на неговата научна кариера.

Хабилитиран е през 1976 г. като старши научен сътрудник по горска екология, а през 1986 г. е избран за старши научен сътрудник I степен (професор) по горски култури, селекция и генетика. За високи научни постижения в областта на лесобиологичната наука през 1995 г. е удостоен с академичното звание „член-кореспондент“, а през 2003 г. е избран за „академик“ на БАН.

Научното израстване на акад. Александър Александров е свързано с разработването и защитата на две дисертации. Първата е „Изучавания на формовото разнообразие на смърча (*Picea excelsa* Link.) в Централните Родопи“, след защитата на която получава научната степен „доктор“, а втората - „Селекционно-генетични проучвания върху *Picea abies* (L) Karst. в България и запазване на неговите генетични ресурси“, с която придобива научната степен „доктор на науките“. Компетентността, принципността и авторитетът на акад. Алек-

сандров са основата за заеманите ръководни длъжности в науката и обществото - министър на околната среда (1990), зам.-директор (1986-1988) и директор на Института за гората (1989 - 1993 и от 2003 досега), ръководител на секция „Горска генетика, селекция и физиология“ в Института за гората от 1996, член на управителни и експертни съвети и работни групи, свързани с развитие на горскостопанската наука и практика.

Научната дейност на акад. Александров отначало е свързана предимно с генетико-селекционни изследвания, а по-късно се разширява и обхваща направленията радиационна биология, биотехнологии, екология, стопанисване на горите и други. Научното му творчество включва над 300 научни и научноприложни публикации, в т.ч. 12 монографии, 230 научни статии и над 70 научноприложни разработки, внедрявания и изобретения.

Ръководил е редица национални проекти и е участвал в над 10 международни проекта, свързани с изучаване на генетичните ресурси на дървесните видове в Европа, структура и динамика на горските ресурси в България, възстановяване на планинските екосистеми след антропогенна намеса, изграждане на Европейска информационна система на горските генетични ресурси, климатичните промени и европейско лесовъдство.

Първите приноси акад. Александров прави в областта на генетиката и селекцията на *Picea abies* (L) Karst. В редица публикации той представя формовото разнообразие на един от основните дървесни видове у нас. Тези негови изследвания са включени и в двутомната монография на проф. Хелмут Шмид-

Фогт „Die Fichte“ (1977, 1986), което е признание за научните постижения на нашия учен. Особено интересни са публикациите, свързани със запазването на генетичните ресурси и опазване на горскодървесния генетичен фонд чрез архивни плантации и провиниенчни колекции и оценка на потомството на местни и европейски произходи смърч и други дървесни видове. Обръща внимание на възможностите и опасностите от генетично замърсяване на дървесните видове при лесоразвъждането, на интродукцията им и на участието на България в международното сътрудничество по опазване на горскодървесния генетичен фонд.

Съществена научна и практическа стойност имат изследванията му върху радиационната устойчивост на смърчовите популации и следрадиационния ефект върху растежа на потомствата, пряко свързани с екологичните проблеми на горския генофонд.

Част от изследванията на акад. Александров са посветени на растително-географските проблеми на високопланинските гори, възможностите за стабилизирание на горната граница на смърчовите гори и мястото на гората в основните ландшафтни комплекси у нас. В това отношение следва да се отбележат и изследванията, свързани с възстановяване на деградирани терени, горски опожарени и други, повлияни от антропогенна намеса, територии.

В редица публикации през последните години акад. Александър Александров изразява своето становище по въпроси на горската политика при новите условия и във връзка с разработваните закони, наредби и други нормативни документи за горите, лова и опазването на природата.

Своите научни постижения и приноси акад. Александров е представил в над 150 национални и международни научни форуми. Член е на 7 международни и чуждестранни научни организации.

Ползотворна е научно-образователната му дейност. Ръководил е 12 докторанти, успешно защитили своите дисертации. Преподавал е дисциплините „Горска селекция“, „Фитогеография“ и „Теоретична екология“ в ЛТУ, Славянски и Великотърновски университет.

Чл.-кор. Боян РОСНЕВ
Ст.н.с. Христо СТОЙКОВ

Професор Евгени Димитров - на 75 години

Близо 50-годишна е дейността в областта на горското стопанство и горската наука на Евгени Тодоров Димитров - професор, доктор на селскостопанските науки. Обширен е кръгът на неговите научни интереси. През годините чете лекции по гендрология, лесоустройство, горски култури, горска таксация и лесоустройство. Неговата главна научна и педагогическа дейност е в областта на горската таксация и лесоустройството.

Роден е на 22 февруари 1933 г. в с. Гюрвич, Белоградчишко. Средно образование завършва в Белоградчик, а висше във ВЛТИ - София, през 1958 година. До 1967 г. работи в ГС - Белоградчик, и почти осем години в ИППГСС „Агролеспроект“. През 1967 г. постъпва във ВЛТИ, където работи последователно като асистент, доцент и професор.

През 1974 г. успешно защитава дисертационен труд в областта на горската таксация и получава научната степен „кандидат на селскостопанските науки“ (сега доктор), след което е избран за доцент, а през 1990 г. на основата на многогодишна експериментална работа защитава голям докторат и получава научната степен „доктор на селскостопанските науки“, след което е избран за професор.

Като редовен преподавател е чел лекции в ЛТУ по дисциплините „Горска таксация“ и „Лесоустройство“ на студентите от специалностите „Горско стопанство“, „Механизация на горското стопанство“, „Екология и опазване на околната среда“ и „Стопанско управление“. Сега чете лекции като хоноруван преподавател.

Автор е на учебниците „Горскопромишлена таксация“ (2000) и „Лесоустройство“ (2000). В съавторство е издал и „Методическо ръководство по горска таксация“ (1980).

Автор е на над 190 научни труда, учебници и учебни помагала, публикувани у нас и в чужбина. От тях три монографии - две за моделиране на строежа, обема и сортиментните на средновъзрастните и доразвиващите белоборови, смърчови и елови гендрогенези (2003) и издънкови гендрогенези от сребролистна липа (2001). Третата монография е свързана с определяне на биомасата на естествения бял бор (2001). Реферирани и резюмирани са редица негови научни трудове - над 40 в оксфордския и над 45 в съветския и руския реферативни журнари. Участвал е с научни доклади в редица международни конференции и симпозиуми.

Професор Евгени Димитров се отнася с внимание към по-младите научни изследователи, като им оказва не само методическа помощ, но и с включване в съвмест-

ни публикации, като използва голямо количество лично събран на терена експериментален материал.

Работи над решаването на сложни таксационни и лесоустройствени проблеми.

Първи сред лесовъдите използва съвременните електронно-изчислителни средства в научно-изследователската работа и е пионер в приложението на математико-статистическите и номографични методи. Той е добър възпитател и организиран лектор. Много години води лабораторни и практически занятия със студентите на терена, събира и обработва експериментални и научни данни. Прочитът на цялото му научно творчество го представя като последователен, амбициозен учен и раде-

тел за новото. По-значимите му научни, приложни и изследователски постижения са свързани с разработване на: еднофакторен и многофакторен аналитичен метод, както и номографичен метод за определяне на видовете числа и съставяне на видовочислени таблици на растящи стъбла; номографичен метод за определяне на пълногърбестостта на растящи стъбла, използван в учебния процес и научните изследвания; аналитичен и номографичен метод за определяне на обема на единични дървета без използването на разредната система за кубиране; растежни тегловни таблици за бял бор, които съдържат данни за всички биоконпоненти в килограми, единица площ и пълнота 1.0 в сурово и абсолютно сухо състояние; алгоритми, а в съавторство и компютърни програми, за механизизирано извеждане на редица практически въпроси (теми), свързани със занятията по горска таксация; алгоритми, а в съавторство и компютърни програми (на основата на интегралния метод), които се използват за автоматизирано съставяне на разредни сбегови, обемни и сортиментни таблици за средновъзрастните и доразвиващите белоборови, смърчови, елови и издънкови насаждения от сребролистна липа; алгоритми, а в съавторство - и компютърни програми, на съставените разредни сбегови, обемни и сортиментни таблици за автоматизирано кубиране и сортиментниране на единични белоборови, смърчови, елови и липови стъбла за целите на лесосечния фонд. Специализирал е в Ленинградската лесотехническа академия (1976) и в Белоруския технологичен институт (1985).

Член е на Съюза на учените и Съюза на лесовъдите в България. Бил е член на редакционната колегия на списание „Гора“, ръководител на катедра „Лесоустройство“, член на експертния съвет на Министерството на горите и горската промишленост. Избиран е за член на академични и факултетни съвети във ВЛТИ и ЛТУ, както и на Специализирания научен съвет към ВАК, в състава на който членува и сега.

За активна научна дейност през 1990 г. проф. Евгени Димитров е включен в шестото издание на Американския биографичен институт „The International Directory of Distinguished Leadership“ за значими постижения в областта на горската таксация. През 1990 г. е награден с почетна значка на Съюза на учените, а през 2003 г. с почетния знак на ЛТУ.

Гл. ас. д-р Илко ДОБРИЧОВ,
гл. ас. Явор ПОРЯЗОВ,
инж. Тома ТОНЧЕВ

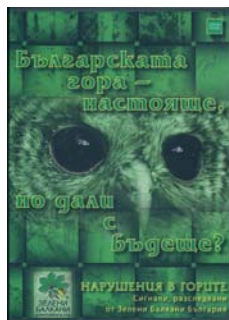
Филм на „Зелени Балкани“

„Българската гора - настояще, но дали с бъдеще?“

На 26 септември в Грандхотел „Радисън“, София, се състоя официалната премиера на филм за българската гора на Федерацията на природозащитни сдружения „Зелени Балкани“.

Филмът алармира тревожно за един от най-значимите екологични проблеми, свързан с българските гори.

Представени са 8 от всички над 300 разследвани от „Зелени Балкани“ случаи на браконьерство и незаконни действия в горите. Те обобщават и илюстрират най-типичните практики, с които се извършват нарушения в българската гора през последните 15 години, а именно: незаконна реституция на държавни гори, палежи, незаконен дърводобив в общински гори, незаконни сечи в защитени територии, нарушения при промишлен дърводобив, браконьерски сечи от ромското население, нарушения при снабдяване на местното население с дърва за огрев, „заменки“ на гори от държавния и общинския горски фонд.

След филма Валя Фиданова, Константин Дичев, и Христо Николов от ФПС „Зелени Балкани“ разговаряха с участниците в премиерата.

Със средствата на публицистиката екипът на Зелени Балкани цели да приобщи обществото - граждани, медици, донори и институции, към опазване на зеленото богатство на България, както и да изрази подкрепата си към всички горски служители, които смело и безкомпромисно изпълняват служебния си дълг.

Сред официалните гости на премиерата бяха инж. Спас Тодоров и инж. Николай Пиронков от Държавната агенция по горите, които изразиха своята съпричаст-

ност към разглежданите проблеми, както и официалните представители на Световна банка за България Флориан Фихтл и Ана Георгиева.

Многобройните разследвания, на чиято основа е създадена продукцията, са проведени благодарение на съдействието на Демократичната комисия към посолството на САЩ в България, Американската агенция за международно развитие, ДПК „Консултинг“ и Тръста за развитие на гражданското общество в Централна и Източна Европа. ¶

Добра печалба от нискокачествена и евтина суровина!

SLP

ЛИНИЯ ЗА ПРЕРАБОТКА НА ТЪНКИ ТРУПИ

- Четири банцига
- Транспортна система
- Диаметър на трупите 100-400 мм
- Дължина на трупите 900-3600 мм
- Тесни банцигови ленти
- Нисък разход на енергия при производството
- Машините могат да се доставят поотделно

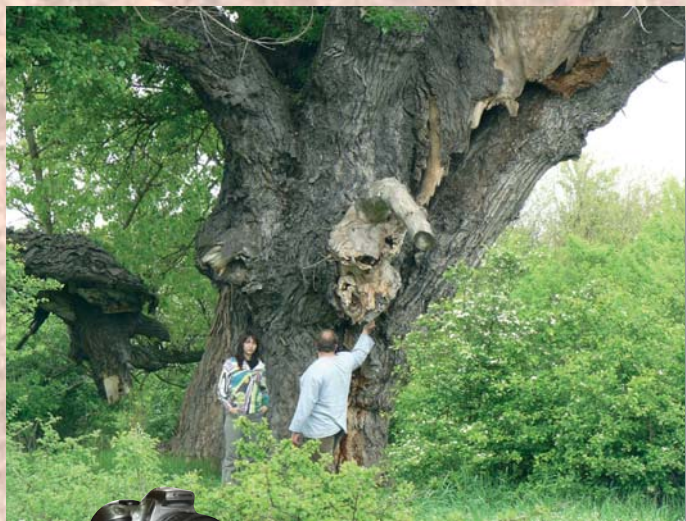
- Сдвоен вертикален банциг
- Единичен вертикален банциг
- Хоризонтален делителен банциг/листач/
- Заръбващ циркуляр

www.wood-mizer.eu

Екотехпродукт ООД
София, ул. «Ф.Ж.Кюри», 79, бл. 314, ап. 8

тел.: 02/865 78 02, 963 16 56, факс: 02/963 25 59
e-mail: ecotech@nat.bg

Фотоконкурс „Старейшините“ Фотоконкурс

Две стари гървета от вида черна топола (*Populus nigra*) растат на територията на ДГС - Първомай (РУГ-Пловдив). Първото гърво (сн. 1 и 2) е с обиколка 6.60 м, а обиколката на второто (сн. 3 и 4) е 7.67 метра.

Автор на снимките е Кирил КОЛЕВ от Първомай - третокурсник в специалността „Горско стопанство“ на ЛТУ- София.

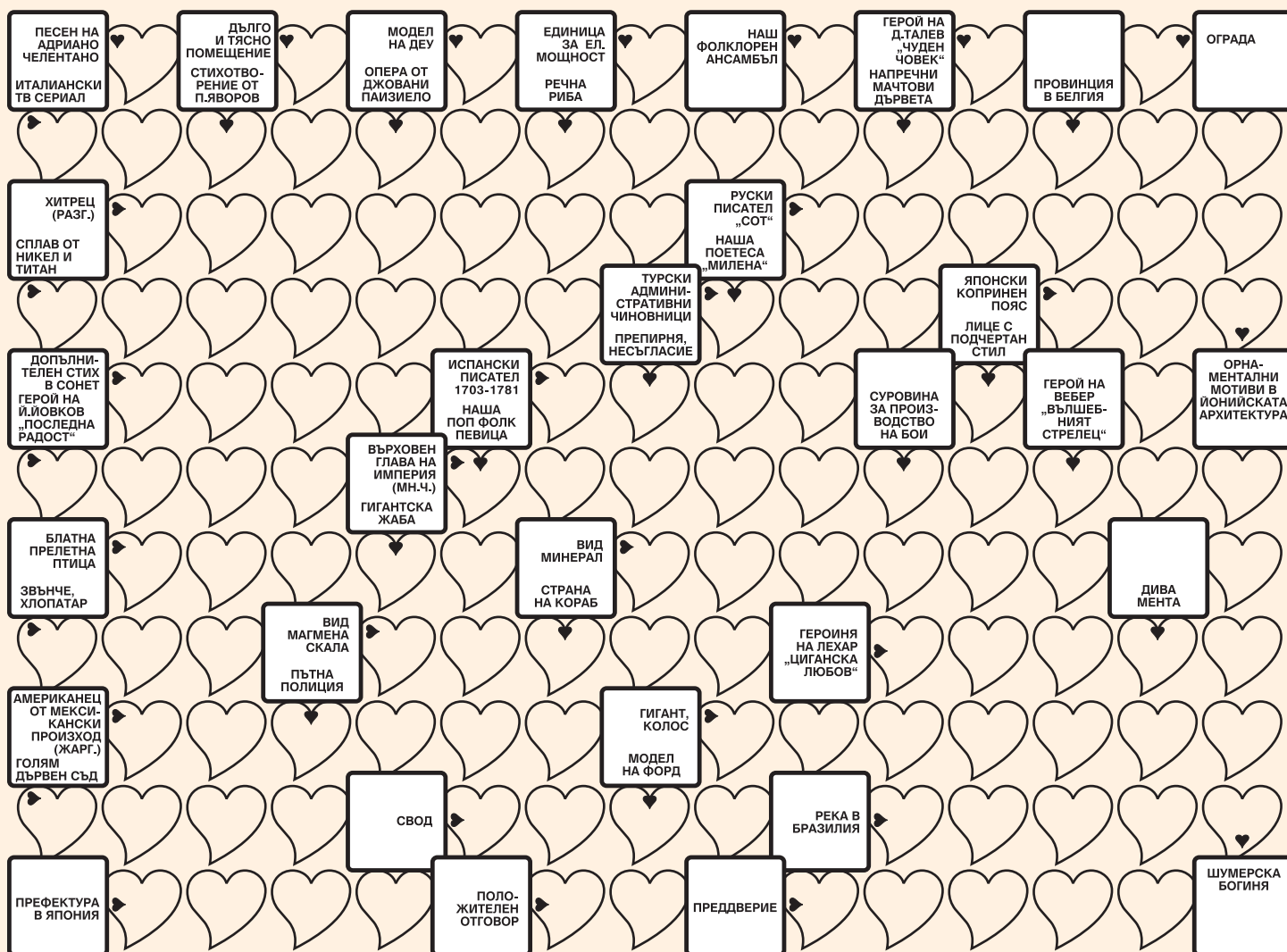
Ученици от Тетевен - първи на международен конкурс

Тодор Тодоров, Ивалин Петков и техният научен ръководител - Петя Кръстева, прославиха България и Професионалната гимназия по горско стопанство и гървообработване „Сава Младенов“ в Тетевен. Те бяха избрани след конкурс на национално ниво през април тази година. Първи от 26 отбора на Междунациона-

родния юношески лесовъдски конкурс в Москва, те оставиха след себе си представителите на Русия, Узбекистан, Куба, Япония, Финландия, Корея, Китай и други. Пред 15-членното жури отговориха на многобройните въпроси от конкурентите и защитиха на руски език своята разработка на тема „Частните гори - възможност

за стопанисване“.

Освен медал победителите получиха кристален глобус и парична награда. В навечерието на 100-годишния юбилей на училището това е още едно доказателство, утвърждаващо неговия авторитет и традиции в подготовката на кадри за горското стопанство. **Г**

РЕЧНИК: ЕНО, ИСАНА, ИСЛА, ОИТА, ОКЕНИТ

СТЕФАН КРЪСТЕВ

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 8/2008:

ВОДОРАВНО: Леонардо да Винчи. Леоне (Серджо). Мили. Лек. Рем. Илиева (Мария). Тонно. Омикрон. Ин. Тосна. Оа. Еленко. Виет (Франсоа). Статика. Вергов (Юлиян). Один. Ити. Леер. Краков. Ок. Матрица. Масовка.

ОТВЕСНО: Теленовела. Оем. Сирет. УНО. Онегер (Артур). Аниматори. Трели. Икос. КА. Номератор. Диво. Адам. Каланетика. Ви. Линос. Пи. Трек. Во. НЛО. Наи. Ученик. Ток. Икономика.

Саморасляци

Бай Нено Горския се готви за командировка в София. Неновица се връща от работа и казва на мъжа си:

- Знаеш ли Нено, Мария ми гледа на кафе и каза, че не трябва да ходиш на тази командировка.
- Какво, нещо лошо ли ще ми се случи там? - тревожи се Нено.
- Не, щяло да ти бъде много добре.

Бай Нено се оплаква на жена си:

- Отивам аз на лов, вървя из гората и гледам насреца - лисица! Вдигам пушката и - бам - гръмвам я! Приближавам се да видя, и какво мислиш - то не било лисица, а куче... Коварни животни са това лисиците, ей...

Неновица се хвали на приятелка:

- На моя мъж още в детската градина са му дали характеристика за училище: „Общителен, добре се храни и играе“ - Знаеш ли, за 20 години нищо не се е променило.

КЛИМАТЕТ ПАЗАРДЖИК

СУШИЛНИ ЗА ДЪРВЕСИНА

GSM: 088 9 424 678
GSM: 089 8 614 581
www.klimatet.hit.bg
e-mail:klimatet@abv.bg

ArmaTrac 804T

НОВИЯТ ГОРСКИ ВЛЕКАЧ
ЗА ДЪРВОДОБИВ

Колесна формула 4x4
трансмисия ZF

- оборудван с лебедка ЛДХ и гребло
- изключителна проходимост
- нисък разход на гориво

БУЛТРЕКС
ЕВРОПЕЙСКОТО НАЧАЛО

5900, гр.Левски, ул. "Аспаруховско шосе" 1
тел: 0650/83073, 83074; факс: 0650/83072
e-mail: bultrex@mbox.contact.bg
www.bultrex.com
Любомир Личков : 0889 045 666

Husqvarna

Great experience

ХУСКВАРНА - БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ 1797, Ж.К. „Младост“ 2
ул. „Андрей Ляпчев“ №72
тел.: (02) 8099411, факс: (02) 8099413
www.husqvarna.bg
E-mail: info@husqvarna.bg